

Jaana Purolinna

Yhdistystoiminta

Käsikirja Hirvihaaran Golfseura ry:lle

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Tradenomi

Liiketalouden koulutusohjelma

Opinnäytetyö

Marraskuu 2012

Tekijä(t) Otsikko	Jaana Purolinna Yhdistystoiminta. Käsikirja Hirvihaaran Golfseura ry:lle
Sivumäärä Aika	17 sivua + 1 liite Marraskuu 2012
Tutkinto	Tradenomi
Koulutusohjelma	Liiketalous
Suuntautumisvaihtoehto	Talous ja rahoitus
Ohjaaja(t)	Lehtori Pia Väkiparta-Lehtonen
<p>Tämän työn tarkoituksena oli tehdä Hirvihaaran Golfseura ry:lle hallitustyöhön ja seuran toimintaan perehdyttävä käsikirja. Käsikirja auttaisi yhdistystä perehdyttämään hallituksen uudet jäsenet sen toimintaan. Usealla muulla golfseuralla oli olemassa jo vastaavanlainen käsikirja, joten Hirvihaaran Golfseura koki, että tällaisesta voisi olla sillekin hyötyä. Työn tehtävä oli myös tarkistaa, ettei seuran säännöissä, golfsäännöissä ja Suomen yhdistyslaissa olisi ristiriitaisuuksia keskenään.</p> <p>Työn teoriaosuus keskittyi Suomen yhdistyslakiin, toimeksiantaja yhdistykseen eli Hirvihaaran Golfseuraan ja tietoon golfista. Työhön haastateltiin myös Hirvihaaran Golfseuran hallituksen jäseniä hallituksen ja yhdistyksen toiminnasta yleensä.</p> <p>Työn perusteella Suomen yhdistyslaissa, Hirvihaaran Golfseuran säännöissä ja golfin säännöissä ei ollut ristiriitaisuuksia keskenään. Hirvihaaran Golfseuran säännöt määrittelevät myös, millä tavoin juuri tämän seuran tulee toimia. Käsikirjasta tuli tiivis hallitustoimintaan perehdyttävä paketti, joka sisältää tietoa niin yhdistyksestä, hallituksen jäsenistä kuin Hirvihaaran Golfseurassa toimivista toimikunnista. Tämän tyyppinen käsikirja voisi olla hyvin hyödyllinen myös muissa yhdistyksissä, sillä kaikki tarvittava tieto on yksissä kansissa ja helposti löydettävissä.</p>	
Avainsanat	yhdistyslaki, yhdistystoiminta, golf

Author(s) Title	Jaana Purolinna Association activity. Handbook for Hirvihaaran Golfseura ry
Number of Pages Date	17 pages + 1 appendix November 2012
Degree	Bachelor of Business Administration
Degree Programme	Economics and Business Administration
Specialisation option	Accounting and Finance
Instructor(s)	Pia Väkiparta-Lehtonen, Senior Lecturer
<p>The purpose of the present study was to develop a handbook for Hirvihaaran Golfseura ry. This handbook would help to orient the new members of the executive committee to work in the executive committee. Other golf associations already have this kind of handbook so Hirvihaara felt that they could also benefit from it. The purpose of this study was also to ensure that there were not any contradictions between the rules of Hirvihaaran Golfseura ry, the Finnish Associations Act and the golf rules.</p> <p>The theoretical background of the thesis focused on the Finnish Associations Act, and on information about the client, Hirvihaaran Golfseura ry, and also on information about golf. The members of the executive committee of Hirvihaaran Golfseura ry were interviewed in order to get more information about the association and how the executive committee really works in this association.</p> <p>Based on the study there were no contradictions between the rules of Hirvihaaran Golfseura, the Finnish Associations Act and the golf rules. The rules of Hirvihaaran Golfseura ry also defined how the association should operate. The handbook turned into a compact tool for an executive committee that gives information about the association, the members of the executive committee and all the different kinds of committee in the association. This kind of handbook would be very handy for every association because all the information needed in the work of the executive committee is in one place and easy to be found.</p>	
Keywords	association, the Finnish Association Law, golf

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Työn tavoite ja lähtökohta	1
1.2	Toimeksiantajayhdistys	1
1.3	Työn toteutus	2
2	Yhdistystoiminta	3
2.1	Yhdistystoiminta Suomessa	3
2.2	Yhdistyslaki	5
2.3	Yhdistyksen päätöksenteko	6
2.4	Hallituksen toiminta	8
2.5	Toimihenkilöt yhdistyksessä	10
2.6	Jäsen yhdistyksessä	11
3	Golf	13
3.1	Golfsäännöt	13
3.2	Hirvihaaran Golfseuran säännöt	13
3.3	Golfetiketti	14
3.4	Golfin historiasta ja nykypäivästä	15
4	Päätäntä	16
	Lähteet	18
	Liitteet	
	Liite 1. Hirvihaaran Golfseura ry:n käsikirja	

1 Johdanto

1.1 Työn tavoite ja lähtökohta

Sain työni toimeksiannon Hirvihaaran Golfseura ry:ltä, joka toivoi, että tekisin sen hallitukselle käsikirjan, joka auttaisi muun muassa uusien hallituksen ja toimikuntien jäsenten perehdyttämisessä. Tehtäväni oli myös varmistaa, että käsikirjassa ei tulisi olemaan ristiriitaisuuksia yhdistyslain, yhdistyksen toimintasääntöjen ja golfin sääntöjen välillä. Käsikirjasta ei saanut myöskään tulla liian laajaa, sillä tietyt asiat on jo painetussa muodossa, kuten esimerkiksi yhdistystoimintaopas. Tiedyt oppaat ovat myös olemassa jo Suomen Golfliitossa, joten turhaa toistoa tulisi siis työssäni välttää. Käsikirjan teon aikana sain opastusta myös seuran hallituksen jäseniltä tarpeen mukaan, jotta työstä tuli sellainen opas josta olisi seuralle hyötyä.

Hirvihaaran Golfseuralla ei ole aiemmin ollut mitään vastaavaa perehdytysopasta, mutta muilla golfseuroilla tällainen on ollut, joten myös Hirvihaaran Golfseura koki, että tällaisesta käsikirjasta voisi olla sille hyötyä. Käsikirja ei toimisi pelkästään uusien hallituksen jäsenten perehdyttämisessä vaan myös hallituksen jäsenten ”muistin virkistämisessä” heidän toimikautensa aikana. Seura toivoi käsikirjaa sähköisessä muodossa, koska näin sitä pystyttäisiin vuosittain helposti päivittämään ja siihen pystyttäisiin tekemään kauden aikana myös tarvittavat muutokset. Jos käsikirja olisi seuralla ainoastaan paperisessa muodossa, tapahtuisi todennäköisesti niin, että käsikirja olisi heti vanha ja tarpeeton, kun siihen tehtäisiin pienikin muutos.

1.2 Toimeksiantajayhdistys

Työni toimeksiantajana toimii Hirvihaaran Golfseura ry, joka on perustettu 9.9.2003. Seuran perustamiskokouksessa oli läsnä noin 40 henkeä, ja se pidettiin Mäntsälän Hirvihaarassa. Seuran nimeä ehdotti yksi paikalla olleista henkilöistä. Nytemmin seuran hallituksessa on mietitty, pitäisikö seuran nimeä muuttaa, jotta sen nimestä ilmenisi paremmin, missä päin seura sijaitsee. Harva ei-paikkakuntalainen tietää, missä Hirvihaara sijaitsee. Perustamisvuoden lopulla seurassa oli 45 jäsentä. Seuraavan vuoden tammikuussa yhdistys hyväksyttiin Suomen yhdistysrekisteriin ja saman vuoden kesä-

kuussa Hirvihaaran Golfseura hyväksyttiin myös Suomen Golfliiton (SGL) jäseneksi. (Historiikki 2012.)

Hirvihaaran Golfseuran perustaminen lähti liikkeelle siitä, kun paikkakunnalla jo aiemmin toiminut golfkenttä ei ollut halukas laajentamaan toimintaansa. Tämän vuoksi Hirvihaaran Golfseuran ensimmäiset jäsenet olivatkin tämän aiemmin toimineen seuran entisiä jäseniä. Seuraa ei kuitenkaan perustettu ainoastaan mäntsäläläisille golfin harrastajille, vaan tavoitteena oli saada myös pääkaupunkiseudulla ja muualla Etelä-Suomessa asuvia harrastajia liittymään seuraan. Tällä hetkellä suurin osa seuran jäsenistä onkin muilta paikkakunnilta. Jäseniä oli vuoden 2012 kesällä jo reilu 1 200, joten kyseessä oli ole mikään pieni seura. (Purolinna 2012.)

Hirvihaaran Golfseura ry toimii Hirvihaaran Golf oy:n ylläpitämällä kentällä Mäntsälän Hirvihaarassa. Yhtiön osakkeita saattoi merkitä jo heti perustamiskokouksen jälkeen tammikuussa 2004. Golfkenttää ryhdyttiin suunnittelemaan heti Hirvihaaran Golfseuran perustamisen jälkeen, ja sen ensimmäiset yhdeksän väylää avattiin pelaajille heinäkuussa 2006. Toiset yhdeksän väylää valmistui vuotta myöhemmin, mutta täyttä 18-reikäistä kenttää saattoi pelata vasta seuraavan kauden alussa. Kentän on suunnitellut Jorma Huhtanen. (Historiikki 2012.)

Vaikka Hirvihaaran Golfseuran jäsenmäärä on kasvanut selvästi siitä, kun se reilut yhdeksän vuotta sitten perustettiin, eivät yhdistyksen hallituksen jäsenet juurikaan ole vaihtuneet. Seuran ensimmäisen hallituksen jäsenistä yhä moni on mukana seuran toiminnassa muutenkin kuin vain jäsenenä, vaikka tämän vuoden hallituksessa ei olekaan mukana yhtään alkuperäistä hallituksen jäsentä. (Historiikki 2012.) Jostain syystä vain harva on valmis uhraamaan vapaa-ajastaan aikaa seuratoiminnan ylläpitämiseen, mutta ilman näitä hallitus- ja seura-aktiiveja ei Hirvihaaran Golfseuran toiminnasta tulisi mitään.

1.3 Työn toteutus

Työn toteutuksessa jouduin lähtemään liikkeelle siitä, mikä yhdistys on ja mitä yhdistyksen toiminta vaatii Suomessa. Jouduin aluksi perehtymään Suomen yhdistyslakiin ja sen yhdistystä koskeviin määräyksiin, koska en ole itse koskaan toiminut yhdistyksessä, muutoin kuin rivijäsenenä. Jouduin myös perehtymään Suomen osakeyhtiölakiin, sillä Hirvihaaran Golfseura ry tarjoaa yhdessä Hirvihaaran Golf oy:n kanssa palveluja

golfin pelaajille Mäntsälässä. Tämän jälkeen tutustuin Hirvihaaran Golfseuran omiin sääntöihin ja golfin sääntöihin ja varmistin, että ne eivät ole ristiriidassa keskenään eivätkä Suomen yhdistyslain kanssa.

Tämän jälkeen päästiin aloittamaan itse käsikirjan muodostaminen. Koska seura haluaa työn itselleen sähköisessä muodossa, helpotti se työn valmistusta reilusti. Näin ollen pystyin liittämään työhön tarvittavaan kohtaan lisätietoa aiheesta, esimerkiksi seuran säännöt -kohtaan pystyttiin lisäämään linkki, joka avaa seuran säännöt toiseen tiedostoon. Työn toteutuksessa haastavinta oli karsia turha teksti työstä pois, mutta kuitenkin varmistaa, että tietoa olisi tekstissä riittävästi.

2 Yhdistystoiminta

2.1 Yhdistystoiminta Suomessa

Suomen kansalaisille on perustuslain 13. pykälän mukaan turvattu yhdistymisvapaus. Yhdistymisvapaus ei kuitenkaan ole täydellinen. Alle 15-vuotias luonnollinen henkilö ei voi olla perustamassa yhdistystä, ja esimerkiksi vankeudessa olevan henkilön yhdistymisvapautta on todellisuudessa rajoitettu samoin eräiden korkeiden virkamiesten, esimerkiksi tasavallan presidentin. (Loimu 2010, 46.) Suomen yhdistyslaissa yhdistykset on jaettu rekisteröityihin ja rekisteröimättömiin yhdistyksiin. Ainoastaan rekisteröidyt yhdistykset ovat oikeuskelpoisia. Suomessa useimmat yhdistykset ovat kuitenkin rekisteröityneitä vastuukysymysten järjestelyjen vuoksi. Jos yhdistys haluaa vastaanottaa julkisia avustuksia, se edellyttää yhdistykseltä rekisteröitymistä. (Halila & Tarasti 2011, 25–26.)

Yhdistysrekisteri pitää Suomessa kirjaa täällä rekisteröityneistä yhdistyksistä. Vuoden 2010 lopussa Suomessa oli noin vajaa 132 000 rekisteröityä yhdistystä, minkä mukaan Suomea voidaankin pitää yhdistysten luvattuna maana. Suomessa jokaista tuhatta suomalaista kohden keskimäärin 24 yhdistystä. Rekisteröityneiden yhdistysten määrä ei kuitenkaan ole täysin tarkka, koska useat yhdistykset eivät ole välittäneet tapahtumatietoja rekisteriin pitkiin aikoihin. Rekisteristä löytyy myös yhdistyksiä, jotka ovat rekisteröityneet vain nimen varaamisen tarkoituksessa. (Halila & Tarasti 2011, 26–27.)

Yhdistyksistä käytetään yleisemmin Suomessa nimitystä osasto, seura, klubi tai kerho (Loimu 25, 2010). Suomessa rekisteröityneitä yhdistyksiä voidaan ryhmitellä monin eri tavoin, mutta yleisin tapa on kuitenkin ryhmitellä yhdistykset toimialan mukaan. Yhdistykset jaetaan esimerkiksi puolueisiin, ammattiyhdistyksiin ja liikunta- ja harrastustoiminnan yhdistyksiin. Yhdistysten jaottelu otettiin kuitenkin vasta käyttöön Suomessa vuonna 2001. Tällöin yhdistykset jaettiin yhdeksään pääluokkaan, palvelemaan tietopalvelua ja tutkijoita. Tämän kehityksen jälkeen yhdistystoiminnan muutoksia pystytään seuraamaan paremmin. Luokitteluja oli vuoden 2010 lopussa tehty jo noin 55 000 yhdistykselle, tämän perusteella yhdistysten jakauma toimialoittain oli 29.11.2010 lasketuna vuodesta 2001 alkaen ja se pystyttiin määrittelemään rekisteri-ilmoituksista tehtyjen merkintöjen mukaan. (Halila & Tarasti 2011, 28–29.)

Taulukko 1. Rekisteröityneiden yhdistysten toimiala jaottelu 29.11.2010 vuodesta 2001 alkaen (Halila & Tarasti 2011, 29).

	Lukumäärä	% -määrä kaikista yhdistyksistä
Poliittiset yhdistykset	3 344	5,8 %
Ammattiin ja elinkeinon liittyvät yhdistykset	9 044	15,6 %
Sosiaali- ja terveysalan yhdistykset	3 816	6,6 %
Kulttuurialan yhdistykset	11 829	20,4 %
Vapaa-ajan yhdistykset	5 856	10,1 %
Urheilu- ja liikuntayhdistykset	17 284	29,8 %
Uskontoon ja maailmankatsomukseen liittyvät yhdistykset	899	1,6 %
Maanpuolustukseen ja kansainvälisiin suhteisiin liittyvät yhdistykset	1 672	2,9 %
Muut yhdistykset	4 252	2,9 %
Yhteensä	57 996	100 %

Taulukosta 1 näkee hyvin, että Suomessa on eniten urheilu- ja liikuntayhdistyksiä, joita on vuonna 2010 ollut 17 284 kappaletta. Toiseksi suurimpana yhdistyslajina ovat kulttuurialan yhdistykset, 11 829, ja vasta kolmanneksi suurimpana ammattiin ja elinkeinon liittyvät yhdistykset, joita oli 9 044 kappaletta. Pienin yhdistysala on uskontoon ja maailmankatsomukseen liittyvät yhdistykset, joita on vain 899.

Yhdistystoimintaan liittyy rutiineja, jotka yhdistyksen on aina hoidettava. Näiden lisäksi yhdistyksen tulee hoitaa myös omat, varsinaisen toimintansa, tehtävät. Yhdistyksessä toimivien onkin hyvä muistaa, että yhdistys on sen jäseniä varten ja edistääkseen aat-

teellista toimintaansa, ei hoitamassa oman toimintansa byrokratiaa. Käytännön asioista vastuussa on aina hallitus. Jos hallitus jakaa vastuuta muille toimijoille yhdistyksessä, se ei poista eikä vähennä hallituksen vastuuta asian hoidossa. Yksi hallituksen tärkeimmistä tehtävistä on toimintakertomuksen laatiminen. Siitä yhdistyksen jäsenet näkevät tiedot yhdistyksen edellisen vuoden toiminnoista. Hyvä toimintakertomus on laadittu sellaiseen muotoon, että sitä on helppo verrata aiemmin laadittuun toimintasuunnitelmaan. Hyvää toimintakertomusta ei saa valmiiksi yhdessä yössä, ja siksi olisikin hyvä, että laatija alkaa valmistautua toimintakertomuksen laadintaan heti toimikautensa alussa. Yhdistyksessä toimintakertomuksen laatii yleensä sihteeri. (Loimu 2010, 91–93.)

Yhdistysrakenteita on monentyyppisiä. Yleisimpiä rakennetyyppejä on kuitenkin vain neljä kappaletta. Perustyyppinä voidaan kuitenkin ehkä pitää tilannetta, jossa jäsenenä on joukko ihmisiä. Toinen tyyppi on sekamuotoinen jäsenpohja, tällöin jäsenpohjan muodostaa ihmisten lisäksi oikeushenkilöitä, kuten kuntia ja osakeyhtiöitä. Kolmas muoto yhdistyksestä on sellainen, missä yhdistys (tässä liitto) kostuu jäsenyhdistyksistä. Joskus nämä liitot saattavat muodostaa itselleen kattojärjestön, josta yleisimmin käytetään nimitystä keskusliitto. Tämä on neljäs yleisesti käytetty malli yhdistysten rakenteesta. (Loimu 2010, 29–31.)

2.2 Yhdistyslaki

Suomessa aatteellisten yhdistysten toimintaa säätelee yhdistyslaki, joka on vuodelta 1989. Yhdistyslaki koskee kaikkia Suomessa toimivia aatteellisia yhdistyksiä, toimialasta riippumatta. Ainoastaan sotilaallisista yhdistyksistä, ampumayhdistyksistä ja valtiollisista yhdistyksistä on olemassa erityissäännöksiä. Yhdistyslaki on yleislaki, vaikka se ei koske taloudellisia yhdistyksiä, lainsäädäntötoimin erikseen järjestettyjä yhdistyksiä ja uskonnonvapauslaissa tarkoitettuja uskonnollisia yhdyskuntia. Yhdistyslaissa ei kuitenkaan ole tehty eroa sille minkä tyyppiseen yhdistykseen sitä sovelletaan. Samoja säännöksiä noudatetaan siis urheilu- ja harrastusyhdistyksissä kuin työmarkkinajärjestöissäkin. Suomessa yhdistyksen voi perustaa kuka vain, yhdistyksen tarkoitus ei vaan saa olla lain tai hyvien tapojen vastainen, minkä tulee käydä ilmi yhdistyksen säännöistä. Perustuslain mukaan jokaisella on yhdistymisvapaus, johon kuuluu oikeus perustaa yhdistys ilman lupaa, kuulua tai olla kuulumatta yhdistykseen ja osallistua yhdistyksen toimintaan. Yhdistys tulee merkitä Suomessa yhdistysrekisteriin. (Halila & Tarasti 2011, 67–68, 74–75.)

Yhdistykset on siis jaettu aatteellisiin ja taloudellisiin yhdistyksiin. Yhdistyslaki koskee ainoastaan aatteellisia yhdistyksiä. Aatteellisia yhdistyksiä ovat muun muassa puoluepoliittiset yhdistykset ja harrastusyhdistykset sekä taloudelliset etujärjestöt kuten palkansaajajärjestöt ja yrittäjien järjestöt. Taloudellisia yhdistyksiä Suomessa ovat puolestaan osuuskunnat, muut lailla säännellyt taloudelliset yhdistykset ja lailla sääntelemättömät taloudelliset yhdistykset. (Halila & Tarasti 2011, 68–69, 75–76.)

Etujärjestöillä tulee kuitenkin olla elinkeino- tai työnantajapoliittinen eli aatteellinen tarkoitus. Suomen yhdistyslakiin ei ole erikseen lueteltu edes esimerkiksi mitään aatteellisen yhdistyksen tyyppiä, kuten eräissä Keski- Euroopan maissa on tehty. Näin pääse syntymään epätietoisuutta siitä, onko jokin luettelon ulkopuolelle jäänyt yhdistystyyppiä pidettävänä laissa tarkoitettuna yhdistyksenä. Aatteellisen yhdistyksen tarkoituksena on oltava muu kuin voiton tavoittelu tai muun vastaavan välittömän taloudellisen edun jakaminen jäsenilleen. (Halila & Tarasti 2011, 68–70.)

Suomessa yhdistyksen perustamiseen tarvitaan vähintään kolme jäseneksi liittyvää henkilöä. Ei kuitenkaan riitä, että yhdistyksessä on vain perustamishetkellä kolme jäsentä, vaikkakaan yhdistyslaissa ei määritetä kuinka monta jäsentä yhdistyksessä on oltava perustamisvaiheen jälkeen. Perustamisen jälkeen jäsen määrä voi laskea alle kolmeen, kunhan koko yhdistys ei ole muuttumassa yhden jäsenen liikkeeksi tai jos yhdistyksen jäsen määrä voi myös nousta sen jälkeen. Tätä kutsutaan niin sanotuksi elpymiskysymykseksi. Yhdistys ei siis saa perustaa vain yhtä jäsentä varten. (Halila & Tarasti 2011, 70–71.) Suomessa yhdistyksen jäsenenä voi olla kuka tahansa 15 vuotta täyttänyt yksityishenkilö tai yhteisö (Anttila 2004, 70).

2.3 Yhdistyksen päätöksenteko

Yhdistyksessä päätöksentekovalta on sen jäsenillä. Hallintovaltaa yhdistyksessä käyttää puolestaan hallitus, joka hoitaa yhdistyksen asioita lain, säädösten ja yhdistyksen päätösten mukaan. Näin ollen siis hallitus toteuttaa jäsenten tekemät päätökset. Selvää rajaa päätös- ja hallintovallan välillä ei kuitenkaan ole. Ero päätäntävällän ja toimeenpanovallan välillä tulee, kun tarkastelee yhdistyslaissa hallitukselle määritettyjä hallintovallan tehtäviä. Yhdistyksen toiminnan kannalta on kuitenkin hyvä, jos hallituksella ja yhdistyksen johdolla on selkeä kuva siitä, missä kulkee päätäntävällän ja toimeenpanovallan raja. (Loimu 2010, 67–71.)

Yhdistyslaissa on määrätty, että jokaisella rekisteröidyllä yhdistyksellä on oltava hallitus. Vaikka yhdistyslaki puhuukin hallituksesta, melko yleisesti yhdistystoiminnassa hallituksesta käytetään muita nimityksiä. Yksi yleisimmin käytetyistä nimityksistä on johtokunta. Seurat saavat päättää itse mitä nimitystä ne käyttävät hallituksestaan. (Loimu 2010, 151.)

Yhdistyslaki määrittelee, että hallituksessa on oltava vähintään kolme jäsentä, yhden näistä kolmesta on toimittava kuitenkin myös puheenjohtajana. Hallituksen jäsenten tulee olla vähintään 15-vuotiaita eikä kukaan hallituksen jäsenistä saa olla konkurssissa, muuta rajoitusta hallituksen jäsenille ei ole. Hallituksen puheenjohtajan ei saa olla vajaavaltainen, eli hän ei saa olla holhouksenalainen ja hänen tulee olla vähintään 18-vuotias. Hallituksen puheenjohtajan asuinpaikan tulee olla myös Suomessa, ellei Patentti- ja rekisterihallitus ole myöntänyt lupaa poiketa tästä pykälästä. (Yhdistyslaki 35 §.) Hallituksen jäsenen ei tarvitse olla Suomen kansalainen, eikä jäsenen kotipaikan pidä olla Suomessa, toisin kuin hallituksen puheenjohtajan (Loimu 2010, 151).

Elleivät yhdistyksen omat säännökseen sitä määrää, hallituksen jäsenen ei myöskään tarvitse olla yhdistyksen jäsen. Yhdistyksen säännöt voivat myös määrätä ehtoja hallituksen jäsenille. Yleisimpiä ovat muun muassa, että jäsen ei saa toimia hallituksessa yli kuutta vuotta tai jäsen täytyy valittaessa olla alle 65-vuotias. Näillä mahdollistetaan uusien toimijoiden mahdollisuus päästä hallitukseen, koska usein hallitukseen valitaan samat toimijat kuin edellisenäkin vuonna, jos hommat ovat toimineet ja kaikki ovat halukkaita jatkamaan vielä yhden kauden lisää. Kenenkään ei ole pakko toimia hallituksessa, eikä ketään saa nimetä hallitukseen tämän tietämättä. (Loimu 2010, 152.)

Hallituksen kokoa ei ole yhdistyslaissa määritelty sen enempää kuin, että hallituksessa on oltava vähintään kolme jäsentä, eli ylärajaa ei ole asetettu. Yhdistyksen säännöissä on yleensä maininta siitä kuinka monta jäsentä hallituksessa on. Hallituksen koko voi olla joko kiinteä tai liukuva. Yhdistyksen toiminnan kannalta on hyvä, jos hallituksen koko määritetään liukuvaksi, koska näin saadaan otettua huomioon paremmin hallitukseen sopivien ehdokkaiden määrä. Hallituksen työskentelyn kannalta sopivana jäsen määränä pidetään noin kuutta tai seitsemää jäsentä. Tällöin päätöksen saadaan tehtyä ja pystytään käymään myös keskusteluja sekä hallitus on hyvin edustava. (Loimu 2010, 154.)

2.4 Hallituksen toiminta

Yhdistys määrittää hallituksen toimikauden omissa säännöissään. Hallitus on aina yhdistyksen ja sen jäsenten asiassa, mutta suurinta päätösvaltaa yhdistyksessä käyttää kuitenkin sen jäsenet, ja he määrittelevät hallituksen toiminnan suuntaviivat. (Perälä & Juutinen & Lilja & Lindgren & Reinikainen & Steiner 2008, 165.) Yhdistyksen koon mukaan toimikaudet ovat yleensä vuodesta kolmeen vuotta, ja lähinnä liitoissa hallitusten toimikaudet voivat olla jopa viisi vuotta. Jos toimikauden määrittelee erittäin pitkäksi, voi se vaikuttaa yhdistyksen demokraattiseen luonteeseen. Pidempiä toimikausia perustellaan kuitenkin yleensä sillä, että hallituksella menee ensimmäinen vuosi tehtäviensä opetteluun, mikä vaikuttaisi toiminnan kehittymiseen. Lyhyitä toimikausia puolustetaan puolestaan sillä, että näin virhevalintojen vaikutukset eivät pääse vaikuttamaan pitkään yhdistyksen hallituksessa. Hallituksen jäsenen jäsenyys päättyy, kun hänen toimikautensa päättyy. Jäsenen toimikausi päättyy myös siinä tilanteessa, kun hän ei täytä enää laissa vaadittuja kriteerejä, esimerkiksi hän joutuu henkilökohtaiseen konkurssiin. Hallituksen jäsenen toimikausi voi päättyä myös erottamiseen hallituksesta. (Loimu 2010, 159–161.)

Hallituksessa päätökset tehdään enemmistö periaatteella, eli jos jostain asiasta ollaan erimieltä, niin se vaihtoehto, jota kannatetaan enemmän, valitaan. Puolestaan, jos syntyy tasatilanne jossain äänestyksessä, niin puheenjohtajan ääni ratkaisee tilanteen. Hallituksen kokous on päätösvaltainen, jos paikalla on yli puolet hallituksen jäsenistä, jos näin ei ole eivät kokouksessa tehdyt päätökset ole pitäviä. Tästä voidaan poiketa vain sillä, että yhdistyksen omissa säännöissä on määrätty jotain muuta. Yhdistyslaissa ei ole määrätty mitään siitä, että hallituksen päätökset on tehtävä aina kokouksissa, joten päätöksiä voidaan tehdä myös esimerkiksi sähköpostitse. Tärkeintä tässä on se, että hallituksen jäsenet voivat olla vuorovaikutuksessa keskenään, ennen päätöksen tekoa. (Loimu 2010, 162–163.)

Yhdistyslaissa on määrätty kahdeksan (8) tehtävää, jotka yhdistyksen hallituksen on aina hoidettava. Hallituksen tehtäviin vaikuttaa myös kirjanpitolaki ja tilintarkastuslaki.

1. Jäsenluettelon pitäminen (Yhdistyslaki 11§).
2. Yhdistyksen ja valtuutettujen kokouksen koollekutsuminen (Yhdistyslaki 20 ja 21 §).

3. Erillisen äänestyksen, postiäänestyksen taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla suoritettava äänestyksen järjestäminen (Yhdistyslaki 22 §).
4. Erillisen äänestyksen, postiäänestyksen taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla tapahtuneen äänestyksen pöytäkirjan laatiminen (Yhdistyslaki 31 §).
5. Yhdistyksen edustajana toimiminen (Yhdistyslaki 35 §).
6. Kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä huolehtiminen (Yhdistyslaki 35 §).
7. Yhdistyksen omaisuuden luovuttaminen konkurssiin (Yhdistyslaki 61 §).
8. Tilin- ja toiminnantarkastajan avustaminen (Yhdistyslaki 38 a § ja tilintarkastuslaki 18 §).
9. Tilinpäätöksen allekirjoitus (Kirjanpitolaki 3 luku 7 §).

(Loimu 2010, 163–167).

Näiden täysin laissa määrättyjen tehtävien lisäksi hallituksella on velvollisuus hoitaa myös muita tehtäviä. Edellä mainittujen tehtävien hoito ei kuitenkaan vaadi hallitukselta suuria työmääriä. Suurin osa hallituksen aikaa vievistä tehtävistä on muita kuin lakisääteisiä tehtäviä. Tästä johtuukin, että hallitus voi myös delegoida tehtäviään yhdistyksen muille toimihenkilöille tai toimikunnille. Jos hallitus käyttää oikeuttaan delegoida tehtäviään, sen on annettava tehtävästä selkeät ohjeet, opetettava suoritettava tehtävä, annettava riittävät resurssit ja valvottava, että tehtävä tehdään asianmukaisesti. Tällaisessa tapauksessa yhdistyksen hallitus vastaa ainoastaan tehtävän suorittamisesta yleisellä tasolla, toimikunta tai - henkilö puolestaan taas vastaa yksityiskohdista. (Loimu 2010, 172.)

Yhdistyslaissa määritetyt yhdistyksen hallituksen tehtävät ovat lähes samat kuin osakeyhtiölaissa määritetyt tehtävät osakeyhtiön hallitukselle. Tämä johtaa monia harhaan. Suurin ero näillä kahdella hallituksella on siinä, että osakeyhtiön hallituksen asema on itsenäisempi kuin yhdistyksen hallituksen. Yhdistyksessä yleinen toimivalta on sen jäsenillä, ei hallituksella. Tämä tarkoittaa sitä, että jos yhdistyksessä on tilanne, johon tarvitaan ratkaisu ja laissa tai säännöissä ei ole määritetty, kuka päätöksen tekee, on hallituksen kutsuttava koolle jäsenet, joilta haetaan ratkaisua tilanteeseen, koska hallituksella ei ole ilman muuta oikeutta päättää asiasta. Hallituksella on kuitenkin käytännössä hyvin keskeinen asema useimmissa yhdistyksissä. (Perälä ym. 2008, 68–69.)

2.5 Toimihenkilöt yhdistyksessä

Yhdistyksen tärkein toimihenkilö on yleensä hallituksen puheenjohtaja, hänen toimintansa antaa käsityksen yhdistyksen sisäisestä työskentelykyvystä ja yhdistyksen ulkoisesta kuvasta. Tämä on yksi syy siihen miksi puheenjohtajan valintaan onkin hyvä käyttää aikaa ja kiinnittää erityistä huomiota, että tehtävään saadaan valittua pätevin ja sopivin ehdokas. Puheenjohtaja on hallituksen puheenjohtaja vaikka arkikielessä hänestä saatetaan puhua myös yhdistyksen puheenjohtajana. Puheenjohtaja valitaan yleensä yhdistyksen kokouksessa ja hänen toimikautensa pituus määritellään yhdistyksen säännöissä. Yleisesti puheenjohtajan toimikausi on yhden vuoden, minkä jälkeen sama henkilö voidaan kuitenkin valita jatkamaan tehtävässään. Puheenjohtajan ollessa tilapäisesti estynyt hoitamaan omia tehtäviään, hänen sijaisenaan toimii varapuheenjohtaja. Varapuheenjohtaja ei kuitenkaan voi allekirjoittaa yhdistysrekisteriin tehtyjä ilmoituksia, vaikka puheenjohtaja olisi estynyt. (Loimu 2010, 179–180.)

Yhdistyslaki antaa tarkat ohjeistukset siitä, minkälainen yhdistyksen puheenjohtajan on oltava. Yhdistyksen puheenjohtajan on myös tunnettava toimialaa ja oltava perillä yhdistystoiminnasta yleensä. Puheenjohtajan ei kuitenkaan tarvitse olla paras kaikessa, vaan riittävä tuntemus toimialasta ja yhdistyksestä riittää. Puheenjohtajalle laissa määritetyt tehtävät eivät hänen aikaansa juuri vie, joten niinpä puheenjohtajan olisi hyvä perehtyä Kari Loimun mukaan neljään tärkeään asiaan: hallituksen työskentelyn johtamiseen, ulkoisten suhteiden hoitoon, yhdistyksen kehittämiseen ja kaikkein tärkeimpien käytännön asioiden hoitamiseen. (Loimu 2010, 183.)

Varapuheenjohtajan asemaa ei ole yhdistyslaissa määritelty millään tavalla, hänen tulee kuitenkin täyttää samat ehdot kuin puheenjohtajankin. Käytännössä varapuheenjohtaja on puheenjohtajan sijainen tämän ollessa estynyt hoitamaan tehtäviään. Varapuheenjohtajuus nähdään usein kunniatehtävänä. Varapuheenjohtajaksi tulisi valita henkilö, joka pystyy parhaiten tukemaan puheenjohtajaa ja hoitamaan myös itsenäisesti puheenjohtajan tehtäviä tarvittaessa. Järkevää on myös joissain tilanteissa valita varapuheenjohtajaksi entinen puheenjohtaja, koska näin hän pystyy opastamaan ja tukea uutta puheenjohtajaa tehtävässään. Tämä ei kuitenkaan toimi kaikissa yhdistyksissä, ja joissain tapauksissa on myös hyvä, että entistä puheenjohtajaa ei valita enää edes hallitukseen. (Loimu 2010, 186–187.)

Yksi yhdistyksen tärkeimmistä henkilöistä on sihteeri. Jos yhdistys kasvaa erittäin paljon ja päädytään palkkaamaan työntekijöitä, niin ensimmäinen, joka palkataan, on sihteeri. Vaikka sihteerin rooli yhdistyksessä on merkittävä, hän ei juuri kiitosta työstään saa. Palautetta tulee ainoastaan silloin, kun jokin asia on tekemättä tai tehty huonosti. Sihteerin työn ei ole esillä oloa, siksi tehtävään on hyvä valita sellainen henkilö, joka ei pyri koko ajan päästä esille. Parhaiten tehtävässä onnistuu henkilö, joka on vastuuntuntoinen ja haluaa hoitaa työnsä kunnolla. Yhdistyslaki ei määrittele mitään sihteerin töistä. Kuitenkin yleinen järjestykätöntö antaa ohjeet siitä, mitä sihteerin tulisi hoitaa. Näitä tehtäviä ovat muun muassa pöytäkirjojen laatiminen, ilmoitukset viranomaisille ja liittoon, kokousten valmistelu, toimintakertomuksen luonnoksen laatiminen ja kokoaminen sekä jäsenrekisterin hoitaminen. (Loimu 2010, 187–190.)

Varsinkin suuremmissa yhdistyksissä on myös toiminnanjohtaja, jonka asema vaihtelee yhdistyksen mukaan. Hän voi hoitaa itsenäisesti asioita tai olla ”hallituksen työrukkanen”, joka saa tarkat ohjeet työskentelyynsä hallitukselta. Yhdistyslaissa ei ole kerrottu mitään toiminnanjohtajan valinnasta tai tehtävistä. Toiminnanjohtajan valitsee yleensä hallitus, jonka alaisena hän myös työskentelee. Joissain yhdistyksissä toiminnanjohtaja valitaan yhdistyksen yleisissä kokouksissa. Tämä järjestely saattaa aiheuttaa sen, että toiminnanjohtaja on vahvemmassa asemassa yhdistyksessä kuin hallitus ja puheenjohtaja. (Loimu 2010, 193.)

2.6 Jäsen yhdistyksessä

Yhdistyslaissa ei ole tarkkaan määritelty minkä ikäinen henkilö voi liittyä yhdistykseen. Yhdistyksen säännöissä voidaan kuitenkin määrittää kelpoisuusvaatimuksia jäsenille, näitä vaatimuksia voi aiheutua muualta lainsäädännöstä ja yleisistä oikeusperiaatteista. Esimerkiksi Suomessa alle 18-vuotias ei ole täysivaltainen. Näin ollen, jos alle 18-vuotias haluaa liittyä johonkin yhdistykseen, saattaa hän tarvita siihen huoltajansa tai holhoajansa suostumuksen. (Halila & Tarasti 2011, 156–157.)

Henkilö halutessa liittyä johonkin yhdistykseen, tulee hänen ilmoittaa tästä asiasta yhdistykselle. Yhdistyksen hallitus tekee tämän jälkeen päätöksen jäsen ottamisesta heidän yhdistykseensä, ellei yhdistyksen säännöissä ole muusta sovittu. Jäsen erottamisesta päättää myös hallitus, niillä perusteilla, jotka on yhdistyksen säännöissä määrätty. Jäsen voi myös itse halutessaan erota yhdistyksestä omalla ilmoituksella. Yhdistyslaki määrittää kolme yleistä erottamisperustetta, nämä ovat; jäsen ei ole täyttänyt vel-

voitetaan yhdistystä kohtaan, jäsen on toimillaan vahingoittanut yhdistystä ja jäsen ei enää täyty jäsenyyden ehtoja. (Anttila 2004, 73.)

Yhdistyksen jäsen voi asettua ehdolle luottamustehtäviin yhdistyksessä ja käyttää päätäntä valtaa kokouksissa. Jäsenellä on oikeus saada tietoja muun muassa yhdistyksen jäsenrekisteristä ja muista yhdistyksen toimintaa liittyvistä asioista. Yhdistys voi tarjota jäsenilleen myös jäsen etuja, kuten oikeuden käyttää yhdistyksen tiloja ja oikeudellisia palveluita. (Halila & Tarasti 2011, 173–174.) Yhdistyksen jäseniä koskee yhdenvertaisuusperiaate, eli kaikki jäsenet ovat yhdistyksessä samanvertaisia. Jäsenen velvollisuuksista päätetään yhdistyksen kokouksissa, jos joku jäsenistä ei näitä velvollisuuksia noudata, voidaan häneen kohdistaa kurinpitotoimia, joista täytyy olla maininta yhdistyslaissa tai yhdistyksen säännöissä. (Anttila 2004, 73.)

Yhdistyksen jäsenellä on lojaalivelvollisuus yhdistystä kohtaan. Yksi merkittävimmistä velvollisuuksista yhdistyksessä on jäsenmaksun maksuvelvollisuus, tämä onkin yksi yleisimmistä erottamiskriteereistä. Jos jäsen ei maksa jäsenmaksuaan, on hallituksella mahdollisuus erottaa jäsen kokonaan tai määräajaksi, kunnes hän maksaa maksunsa. (Anttila 2004, 73.) Yhdistyksen säännöissä jäsenelle voidaan jäsenmaksun maksamisvelvollisuuden lisäksi määrittää toimimisvelvollisuus, esimerkiksi velvollisuus osallistua yhdistyksen sääntömääräisiin kokouksiin. Velvollisuudet perustuvat yhdistyslakiin ja yhdistyksen omiin sääntöihin, toisinaan velvollisuuksia pyritään määrittämään myös toisenlaisilla normeilla ja yhdistyksen tavallisilla päätöksillä. Jos jäsen ei täytä yhdistyksen asettamia velvollisuuksia, voidaan hänet erottaa yhdistyksestä. (Halila & Tarasti 2011, 174–176.)

Yhdistyksen jäsenellä on velvollisuuksien lisäksi myös oikeuksia yhdistyksen toiminnassa. Jäsenellä on oikeus muun muassa käyttää yhdistyksen päätäntävaltaa, säilyttää yhdenvertaisuus muihin jäseniin nähden, saada yhdistyksen kokous koolle, tehdä aloitteita ja oikeus pysyä jäsenenä tai erota siitä milloin itse haluaa. Oikeus yhdenvertaisuuteen korostuu esimerkiksi seikassa, että hallituksen kokous eikä yhdistyksen kokous voi myöntää erivapauksia jäsenille, ellei yhdistyksen säännöissä ole siitä erikseen sovittu. (Halila & Tarasti 2011, 50–57.)

3 Golf

3.1 Golfsäännöt

Ensimmäiset golfsäännöt ovat vuodelta 1744, tuolloin sääntöjä oli vain 13 kappaletta. Vaikka aikaa on kulunut noiden sääntöjen kirjoittamisesta, ei golf ole siitä juurikaan muuttunut. Nykyään sääntöjä on jo 34, joista jokainen sisältää useamman alakohdan. Monien mielestä säännöt ovat nykyään hyvin monimutkaiset, Gary McCordin mielestä sääntöjä voisi olla vain kymmenkunta ja niillä selviäisi jo pitkälle. (McCord 2001, 273–275.) Ensimmäiset suomenkieliset säännöt ilmestyivät jo vuonna 1956. Golfin säännöt uusitaan joka neljäs vuosi, joten tänä vuonna säännöt ovat juuri uusitut ja ovat voimassa vuoteen 2015 asti. Vaikka sääntöihin ei tänä vuonna tehty suuriakaan muutoksia, on sääntöjen täsmennyksiä tehty sitäkin enemmän. (Suomen Golfliitto ry 2012.)

Golfsäännöt päivittää the Royal and Ancient Golf Club ja sääntöjen suomentamisesta vastaa Suomen Golfliitto. Säännöt pitävät sisällään muun muassa jokaisen pelimuodon säännöt, varusteita koskevat säännöt ja rangaistukset, jotka tulevat sääntöjä rikkovalle pelaajalla, rikkoo hän sääntöjä tahallisesti tai tahattomasti. Tämän takia jokaisella pelaajalla tulisikin olla aina golflaukussaan mukana viimeiseksi päivitetty sääntökirja, jossa on määritelty rangaistukset. Yleisin rangaistus, joka sääntöjen rikkojalle tulee, on rangaistuslöyhti, eli tulokseen lisätään niin monta lisälyöntiä, kuin säännöissä sanotaan. Kilpailuissa tilanne on toinen. Tietyistä rikkeistä pelaaja tai pelaajat voidaan sulkea jopa kilpailusta. Sääntöjen noudattamista tarkkailevat muut pelaajat ja kilpailuissa kilpailun tuomari. (Suomen Golfliitto ry 2012.)

3.2 Hirvihaaran Golfseuran säännöt

Hirvihaaran Golfseuran säännöt on laadittu seuran perustamisvuonna 2003. Säännöistä on muotovaatimukset, jotka määrittää Suomen yhdistyslaki. Säännöistä käy siis ilmi muun muassa seuran toimipaikka ja nimi sekä kokouskäytännöt. Säännöissä on myös määritelty milloin sääntöjä voidaan muuttaa. Muutos vaatii yhdistyksen kokouksen enemmistön, eli kolme neljäsosaa paikalla olevista on kannatettava muutosehdotusta, sen hyväksymiseen, eli hallitus ei voi itsekseen päättää sääntömuutoksista, vaikka hallitus onkin yleensä se, joka muutosehdotuksen syys- tai kevätkokoukselle esittääkin. (Hirvihaaran Golfseuran säännöt 2003.)

Hirvihaaran Golfseuran sääntöjä ei ole muutettu sitten seuran perustamisen, koska siihen ei ole nähty tarvetta. Seuran hallitus on kuitenkin päättänyt esittää vuoden 2012 syyskokouksessa muutosta sääntöihin. Jos tämä muutos tullaan hyväksymään, vaikuttaa se myös seuran hallituksen käsikirjan sisältöön. (Purolinna 2012.) Hirvihaaran Golfseuran hallitus on myös se, joka hyväksyy seuraan uudet jäsenet ja erottaa jäsenen, jos tällä on jäänyt jäsenmaksunsa maksamatta tai ”*on muuten jättänyt täyttämättä ne velvoitukset, joihin hän on yhdistykseen liittymällä sitoutunut tai on menettelyllään yhdistyksessä tai sen ulkopuolella huomattavasti vahingoittanut yhdistystä tai ei enää täytä laissa taikka yhdistyksen säännöissä mainittuja jäsenyyden ehtoja.*” (Hirvihaaran Golfseuran säännöt 2003.)

3.3 Golfetiketti

Golfetiketti on tärkeä osa itse peliä. Toisin kuin monissa muissa lajeissa, golfiin kuuluu suurena osana reilun pelin henki ja toisten pelaajien huomioon ottaminen. Golfissa jokainen vastaa omasta pelistään, mikä mahdollistaa valitettavasti myös sen, että huijareitakin löytyy. On kuitenkin olemassa puoliviralliset kohteliaisuussäännöt, joita jokaisen pelaajan odotetaan noudattavan. (McCord 2001, 283.) Nämä säännöt ovat periaatteessa pysyneet samoina jo vuosisatojen ajan, ovat monet pelaajat kuitenkin sitä mieltä, että niiden noudattaminen on kuitenkin vähentynyt. Golfetiketin merkityksellisin asia on muiden pelaajien huomioon ottaminen golfkentällä. Juuri huomaavaisuutta laiminlyödään eniten. Jotkin pelaajat uskovatkin omistavansa koko kentän ja luulevat näin ollen saavansa käyttäytyä niin kuin itse parhaaksi näkevät. (Hänninen 2012, 36–37.)

Golfpukeutuminen on asia, mikä monille tulee mieleen, kun puhutaan golfetiketistä. Se ei kuitenkaan ole osa varsinaista etikettiä, vaan jokainen seura vastaa itse siitä, miten pukeutuneena sen kentälle on soveliasta tulla pelaamaan. Golfetiketissä kuitenkin kehoitetaan pelaajaa pukeutumaan siististi, lajin perinteitä kunnioittaen. Monet ovat kuitenkin sitä mieltä, että tiukka pukeutumiskoodi on tarpeellinen, kauluspaidat ja siistit housut, ja kesäisin golfshortsit, kuuluvat golfkentälle. Golflehden haastattelemista golfin harrastajista osa oli sitä mieltä, että esimerkiksi Suomen Golfliitto voisi määritellä yleiset ohjeet golfkentälle sopivasta pukeutumisesta, mikä sisällytettäisiin golfetikettiin. (Hänninen 2012, 37.) Tällaisesta ohjeesta olisi varmasti hyötyä, koska näin ollen kukaan ei pääsisi valittamaan, että miksi jollain kentällä käytäntö on eri kuin toisella.

Golfetiketti koostuu pääpiirteissä seuraavista kohdista Golfpisteen mukaan:

- Huomaavaisuus toisia pelaajia kohtaan
- Turvallisuus kentällä ja harjoitusalueilla
- Peli- ja etuoikeusjärjestys
- Ripeästi etenevä pelitapa
- Kentän kunnosta huolehtiminen
- Lajin perinteitä kunnioittava pukeutuminen

(Golfetiketti tutuksi 2009).

Kun pelaaja muistaa nämä kuusi kohtaa, hänen suunnatessa kohti golfkenttää, missä päin maailmaa tahansa ei hänen käytöksensä pitäisi mennä pahasti pieleen. Golfsäännöt ja – etiketti ovat ympäri maailmaa täysin samat, tulkintoja säännöistä ja etiketistä on yhtä paljon kuin on golfin harrastajiakin.

3.4 Golfin historiasta ja nykypäivästä

Tarkkaan ei tiedetä missä ja koska golf on saanut alkunsa, vaikka sitä onkin tutkittu hyvin hartaasti niin, että minkään muun urheilulajin historiaa ei ole tutkittu yhtä paljon. Nykymallisen golfin synnyinmaana pidetään kuitenkin Skotlantia, koska 1400-luvun historiallisista kirjoituksista on löytynyt golfiin liittyviä asiakirjaviitteitä. Tähän kuitenkin vaikuttaa se, kuka asiaa tutkii. Hollantilaisen historioitsijan mukaan golf on syntynyt 1200-luvun Hollannissa. Selvää on kuitenkin se, että nykymuotoinen golf on kehittynyt pääasiallisesti Skotlannissa. Vuonna 1604 golfista tuli hyväksytyy osa kulttuuria Isossa-Britanniassa. (McCord 2001, 36–38.)

Golf ei ole pelinä muuttunut paljoakaan siitä, kun se keksittiin, suurin muutos on tapahtunut välineissä. Varhaista golfia pelattiin höyhenpallolla, joka kuitenkin oli ulkoisesti nahkapallo, joka oli täytetty hanhen höyhenillä. Pallojen huonoin puoli oli se, että niillä ei voinut pelata kostealla maalla, minkä takia alun perin golfia pelattiinkin karuissa oloissa, hiekkaisella maaperällä. Tuohon aikaa golf oli todellakin vain varakkaiden laji, sillä pallot maksoivat jopa kolme kertaa enemmän kuin mailat, jotka olivat tuohon aikaan tehty puusta. (McCord 2001, 37–38.)

Nykymuotoiset kumiydinpallot kehitettiin vasta 1900-luvun alussa, mistä ne ovat muuttuneet vielä paljon, vasta 1970-luvulla pelaajille esiteltiin kaksiosaiset pallot. Nykyään palloja on monia erilaisia, niiden rakennetta ja materiaaleja muuttelemalla saadaan

erityyisiä palloja, näillä eri ominaisuuksilla on merkitystä ainoastaan taitaville pelaajille ja ammattilaisille, aloittelijalle näillä ei ole suurtakaan merkitystä. Myös mailojen kehitys on ollut suurta. 1900-luvulla golfia pelattiin, jo metallisilla mailoilla, joita edelleen kehitellään erityyppisiksi kuten pallojakin. (McCord 2001, 37–30.)

Mailat ovat myös kehittyneet huomattavasti golfin alkuaajoista. Alussa golfia siis pelattiin puusta valmistetuilla mailoissa, jotka hajosivat näin ollen hyvin helposti. 1800-luvun lopulla mailojen suunnittelijat alkoivat käyttää jo metallia mailoissa, ja 1912 markkinoille tulivat ensimmäiset metalliset golfmailat. Nykyään golfmailoja löytyy useita erityyisiä, käyttötarkoituksen mukaan. On aloituslyönteihin tarkoitettu puumaila, jota ei kuitenkaan valmisteta puusta vaan titaanista ja teräksestä, väyläpeliin tarkoitettut hybridi- ja rautamailat, joita voi myös käyttää aloituslyönteihin, ja viheriötä varten tarkoitettu putteri. (Golfmailan perustermit ja ominaisuudet.)

Suomeen golf on rantautunut 1920-luvun alussa. Suomen ensimmäinen golfkenttä on perustettu kymmenisen vuotta myöhemmin Helsingin Taliin. Suomessa golfpelaajien määrä on selvästi alkanut kasvaa vasta 1980-luvun lopusta lähtien. Suomen toinen golfkenttäkin avattiin vasta 1982 Espooseen. Suomen Golfliitto on yksi Suomen suurimmista lajiliitoista. (Tilander.) Tällä hetkellä Suomessa on jo 132 golfkenttää ja 131 Suomen golfliiton alaista seuraa. Suurin osa näistä seuroista toimii Etelä-Suomen alueella. Suomen pohjoisin kenttä löytyy Kittilästä, jonne kenttä on valmistunut vasta vuonna 2004. (Kisakalenteri & Kenttäopas 2012.)

4 Päätäntä

Tämä opinnäytetyö perehtyi yhdistystoimintaan Suomessa ja myös Hirvihaaran Golfseurassa. Työn rajauksessa keskityttiin siihen, miten asiat hoidetaan rekisteröidyssä urheiluseurassa, joten kaikkiin yhdistyslain kohtiin ei tässä työssä tämän takia perehdytty tarkasti. Työn rajaus onnistui hyvin, koska muuten työstä olisi saattanut tulla hyvin laaja ja asia yhteys toimeksiantaja yhdistykseen olisi saattanut kadota. Työn rajauksen olisi toki voinut tehdä muullakin tavalla, mutta pidin tätä rajausta onnistuneena valintana työn kannalta.

Toiminnallisen osuuden tärkein tehtävä oli varmistaa, ettei ristiriitaisuuksia esiinny lain ja sääntöjen välillä. Oli myös tärkeää saada kasattua tiivis hallitustyöhön perehdyttävä paketti, jossa onnistuin mielestäni hyvin, samoin kuin käsikirjan tekemisessä. Toimek-

siantaja oli myös tyytyväinen työhöni. Lisäksi koska käsikirjan valmistumisen aikana pystyin kyselemään ohjeita toimeksiantajalta, varmistuin siitä, että mitä Hirvihaaran Golfseura oikeastaan käsikirjalta odotti. Koska käsikirjan sisältö tulee muuttumaan todennäköisesti vuosittain, piti toimeksiantaja tekemääni runkoa erittäin hyvänä ratkaisuna. Itsekin onnistuin käsikirja tekemisessä mielestäni hyvin ja sain kiteytettyä siihen riittävät asiat. Käsikirjaan on pyritty siis kasaamaan tärkeimmät kohdat niin yhdistyslaisista, Hirvihaaran Golfseuran säännöistä ja toiminnasta kuin golfin säännöistä.

Teoriaosuudessa olisi ehkä voinut olla enemmän tietoa yhdistyslaista, mutta koin, että lain laajan esittelyn myötä työstä tulisi liian laaja ja että teoria ei olisi sidoksissa toimeksiantajan yhdistykseen. Teoriaosuus on muuten onnistunut kokonaisuus, josta tulee ilmi työn kannalta tärkeimmät asiat. Kokonaisuutena olen tyytyväinen opinnäytetyöhöni, koska tiedän, että joku myös hyötyy työstäni. Työllä on myös tiedossa jatkumo, koska käsikirjaa on päivitettävä muutosten tullen, joten lähes vuosittain jonkun on tarkistettava se muutosten varalta.

Lähteet

Anttila, Rainer 2004. 4. Liikunta- ja urheiluseuran hallinto ja verotus. Teoksessa Aaltonen, Kimmo & Anttila, Rainer & Ekman, Kerstin & Koivisto, Nelli & Koivumäki, Kari & Paavola, Seppo & Sjöholm, Kari & Tarasti, Lauri & Tolonen, Hannu & Tuunanen, Pekka & Virtala, Mirja. Urheilun ja liikunnan oikeus käytännössä. Toinen uudistettu painos. Tietosanoma Oy, Helsinki, 69–97.

Golfmailan perustermit ja ominaisuudet. A-Golf Oy Ab. [Http://www.a-golf.fi/fi/content/8-golfmailat-ja-termit](http://www.a-golf.fi/fi/content/8-golfmailat-ja-termit). Luettu 14.10.2012.

Golfetiketti tutuksi 2009. Golfpiste.com. Päivitetty 6.5.2009. [Http://golfpiste.com/aloittelijanopas/?p=etiketti](http://golfpiste.com/aloittelijanopas/?p=etiketti). Luettu 13.10.2012.

Halila, Heikki & Tarasti, Lauri 2011. Yhdistysoikeus. Neljäs uudistettu painos. Talentum Media Oy, Helsinki.

Hirvihaaran Golfseura ry 2012. Historiikki – faktat.

Hirvihaaran Golfseuran säännöt 2003. [Http://hirvihaarangolf.fi/Seura/S%C3%A4%C3%A4nn%C3%B6t](http://hirvihaarangolf.fi/Seura/S%C3%A4%C3%A4nn%C3%B6t). Luettu 10.10.2012.

Hänninen, Heidi 2012. Etiketti ruosteessa. Suomen Golflehti 3/2012, 35–39.

Kisakalenteri & Kenttäopas 2012. Golflehti.

Loimu, Kari 2010. Yhdistystoiminnan käsikirja. Neljäs uudistettu painos. WSOYpro, Helsinki.

McCord, Cary 2001. Golf keltanokille. Toinen uudistettu painos. Satku- Kauppakaari, Helsinki.

Perälä, Johanna & Juutinen, Sirpa & Lilja, Mikko & Göran Lindgren & Reinikainen, Mikko & Steiner, Maj-Lis 2008. Yhdistyksen hyvä hallinto. WSOYpro, Helsinki.

Purolinna, Erkki 2012. Varapuheenjohtaja. Hirvihaaran Golfseura ry, Mäntsälä. Haastattelu 10.10.2012.

Suomen Golfliitto ry 2012. Golfin säännöt ja amatöörisäännöt 2012–2015. 32. painos.

Tilander, Lassi. Suomen golfin historiaa. Suomen Golfhistoriallinen Seura ry. [Http://www.sghs.fi/historia_suomi.html](http://www.sghs.fi/historia_suomi.html). Luettu 10.5.2012.

Yhdistyslaki 26.5.1989/503.

**HIRVIHAARAN
GOLF**

ystävällinen golfkenttä Mäntsälässä

Hirvihaaran Golfseura ry

KÄSIKIRJA

Sisällys

1	Käsikirjan tarkoitus	3
2	Hirvihaaran Golf	3
3	Hirvihaaran Golf Oy	3
4	Hirvihaaran Golfseura ry (HGS)	3
5	Hallitus	4
6	Hallituksen puheenjohtaja	4
7	Varapuheenjohtaja	5
8	Sihteeri	5
9	Rahastonhoitaja	5
10	Toiminnanjohtaja	5
11	Toimikunnat	6
	11.1 Kilpailu- ja tasoitustoimikunta	6
	11.2 Tiedotustoimikunta	6
	11.3 Nais- ja tapahtumatoimikunta	7
	11.4 Senioritoimikunta	7
	11.5 Juniori- ja koulutustoimikunta	7
	11.6 Kenttä- ja kenttäisäntätoimikunta	7
12	Kapteeni	8
13	Ladykapteeni	8
14	Vastaanotto/Caddiemaster	8
15	Kenttäisäntä/Valvoja	8
16	Golfsäännöt	8
17	HGS:n säännöt	9

1 Käsikirjan tarkoitus

- Käsikirja on tarkoitettu Hirvihaaran Golfseura ry:n hallituksen jäsenille ja muille toimihenkilöille avuksi seuran toimintaan perehtymiseen ja muistin virkistämiseen vuoden aikana.
- Käsikirja tarkistetaan ja päivitetään vuosittain.

2 Hirvihaaran Golf

- Hirvihaaran Golf on yhteisö, jossa Hirvihaaran Golfseura ry (seura) aatteellisesti yhdistyksenä vastaa urheilutoiminnasta ja Hirvihaaran Golf Oy (yhtiö) vastaa kentän ylläpidosta ja kaikesta liiketoiminnasta.

3 Hirvihaaran Golf Oy

- Hirvihaaran Golf Oy on perustettu vuonna 2004. Yhtiö pitää yllä Mäntsälän Hirvihaarassa golfkenttää ja muita urheilutiloja osakkeenomistajiensa käyttöä varten. Liiketoiminnallisin perustein toimivana yhtiö myy palveluitaan Hirvihaaran Golfseuralle.

4 Hirvihaaran Golfseura ry (HGS)

- Hirvihaaran Golfseura ry on perustettu 9.9.2003, ja sen kotipaikka on Mäntsälän kunta.
- Seuran toimintaa sääntelee Suomen yhdistyslain sekä muiden lakien ja säännösten ohella seuran säännöt, joiden 2 §:n mukaisesti seuran tarkoituksena on edistää golfpelin sekä muun urheilun ja liikunnan harrastamista.
- Säännöistä löytyvät lisäksi mm. tarkoituksen toteuttamiseen, varainhankintaan, jäsenyyteen ja seuran hallintoon liittyvät asiat.
- Seuran ylintä päätäntävaltaa käyttävät sen jäsenet seuran kokouksessa. Varsinaisia kokouksia järjestetään vuosittain kaksi: kevätkokous tammi-toukokuussa ja syyskokous syys-joulukuussa hallituksen määräämänä päivänä. Säännöissä on mainittu kevät- ja syyskokouksissa päätettävät asiat. Tarvittaessa pidetään ylimääräisiä kokouksia.
- Seuran tilikausi on yksi kalenterivuosi.

- Toimintansa toteuttamiseksi seura ostaa tarvittaessa palveluita yhtiöltä, jonka ylläpitämä kenttä on seuran kotikenttä.

5 Hallitus

- Hallitus edustaa seuraa.
- Hallituksen jäsenten määrä päätetään ja jäsenet valitaan seuran syyskokouksessa kolmeksi (3) kalenterivuodeksi kerrallaan. Hallituksessa on kerrallaan kuudesta kahteentoista (6 - 12) jäsentä. Hallituksen jäsenistä kolmannes on erovuorossa vuosittain.
- Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan ja ottaa keskuudestaan tai ulkopuoleltaan sihteerin, rahastonhoitajan ja muut tarvittavat toimihenkilöt.
- Hallituksen tehtävänä on mm. hoitaa huolellisesti seuran asioita lain, sääntöjen ja seuran kokouksen päätösten, esim. toimintasuunnitelman ja talousarvion mukaisesti. Hallituksen on huolehdittava siitä, että varainhoito on järjestetty luotettavalla tavalla.
- Hallitus päättää seuran jäseneksi hyväksymisestä ja pitää luetteloa jäsenistä.
- Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai mikäli hän on estynyt, niin varapuheenjohtajan kutsusta. Hallitus on päätösvaltainen, jos puolet sen jäsenistä, puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan luettuna on paikalla.
- Äänestykset ratkaistaan äänten enemmistöllä, tasatilanteessa puheenjohtajan ääni ratkaisee, vaaleissa kuitenkin arpa.

6 Hallituksen puheenjohtaja

- Puheenjohtaja johtaa hallitusta ja sen työskentelyä
- Hän kutsuu koolle hallituksen kokouksen ja valmistelee esityslistan
- Puheenjohtaja johtaa kokousta ja allekirjoittaa pöytäkirjan yhdessä kokouksen sihteerin kanssa.
- Hallituksen puheenjohtaja valitaan seuran syyskokouksessa yhdeksi kalenterivuodeksi kerrallaan.

7 Varapuheenjohtaja

- Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan
- Varapuheenjohtaja toimii puheenjohtajan sijaisena tämän ollessa estynyt hoitamasta tehtäväänsä.

8 Sihteeri

- Hallitus valitsee seuran sihteerin keskuudestaan tai ottaa hänet ulkopuolelta.
- Sihteeri laatii kokouskutsut ja esityslistat yhdessä puheenjohtajan kanssa ja hoitaa kokousjärjestelyt.
- Kokouksessa sihteeri toimii puheenjohtajan apuna tarvittaessa kirjaamalla puheenvuoropyynnöt, tehdyt ehdotukset ja niiden kannattamiset.
- Sihteeri kirjoittaa kokouksen pöytäkirjan, johon kirjataan tehtyjen päätösten lisäksi riittävä selvitys kokouksen kulusta.
- Hän laatii pöytäkirjaotteet, jäljennökset, anomukset, rekisteri-ilmoitukset ja muut asiakirjat ja toimittaa ne asianomaisille tahoille.
- Sihteeri kirjoittaa hallituksen laatimat toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen.
- Hän hoitaa yhdistyksen arkistoa ja ylläpitää jäsenrekisteriä.
- Osa sihteerin tehtävistä ostetaan yhtiöltä ns. klubisihteeripalveluna.

9 Rahastonhoitaja

- Hallitus valitsee keskuudestaan rahastonhoitajan tai ottaa hänet ulkopuolelta
- Rahastonhoitaja vastaa seuran maksuliikenteen hoitamisesta
- Hän toimii yhteyshenkilönä hallituksen ja seuran kirjanpitoa hoitavan tilitoimiston välillä.

10 Toiminnanjohtaja

- Toiminnanjohtaja palvelut ostetaan yhtiöltä.

- Toiminnanjohtaja toteuttaa hallituksen päätöksien mukaisesti seuran toimintaa ja kehittää sitä.
- Toiminnanjohtaja
 - kehittää uusia projekteja seuran toiminnan edistämiseksi
 - tukee toimikuntien työskentelyä
 - vastaa seuran talouden ylläpitämisestä
 - informoi seuran jäsenistölle päiväkohtaisista tilanteista sekä hyväksytyistä uudistuksista.

11 Toimikunnat

- Toimikunnat vastaavat tehtäväalueestaan hallituksen antamin valtuuksin ja sovitun talousarvion puitteissa.
- Hallitus nimeää toimikuntien puheenjohtajat, jotka kutsuvat toimikuntiinsa kolmesta viiteen muuta jäsentä.
- Toimikunnat toimittavat kokouksistaan yhteenvedon seuran puheenjohtajalle ja toiminnanjohtajalle.
- Toimikunnat valmistelevat toiminnastaan toimintakertomuksen ja tulevan toimintasuunnitelman yhdistyksen vuosikokoukselle.

11.1 Kilpailu- ja tasoitustoimikunta

- vastaa seuran kilpailutoiminnasta, suunnittelee ja toteuttaa kilpailut ja nimeää kilpailunjohtajat
- valitsee seuran edustuspelaajat
- päättää yleisistä ja kilpailukohtaisista kilpailumääräyksistä.
- pitää yllä seuran tasoitusrekisteriä
- tarkistaa jäsenten tasoitukset vuosittain sekä tarvittaessa päättää harkinnanvaraisista tasoitusten muutoksista

11.2 Tiedotustoimikunta

- vastaa seuran sisäisestä ja ulkoisesta tiedottamisesta ja tiedotustoiminnan kehittämisestä.

11.3 Nais- ja tapahtumatoimikunta

- pyrkii toiminnallaan kannustamaan ja rohkaisemaan naisia mukaan lajin pariin ja seuratoimintaan.
- vastaa seuran tapahtumien järjestelyistä. Tällaisia tapahtumia ovat mm. kauden avaus- ja päätöstilaisuudet, leikkimieliset pelit, avoimet kisat ja yhteiset harjoitukset.

11.4 Senioritoimikunta

- vastaa senioreille suunnattujen tapahtumien järjestelyistä
- tehtävänä on ylläpitää seniori-ikäisten jäsenten yhteishenkeä ja edistää seniorigolfin harrastamista kunto- ja kilpaurheiluna.
- Senioreihin pääsee mukaan sinä vuonna, kun nainen täyttää 50 vuotta ja mies 55 vuotta.

11.5 Juniori- ja koulutustoimikunta

- pyrkii toiminnallaan kannustamaan ja rohkaisemaan nuoria mukaan lajin pariin ja seuratoimintaan.
- toiminnalla on sekä kilpailullisia että kasvatuksellisia tavoitteita.
- järjestää nuorille monipuolista ohjattua toimintaa ja valmennusta ympärivuotisesti.
- järjestää nuorille monipuolista, haasteellista ja kannustavaa kilpailutoimintaa

11.6 Kenttä- ja kenttäisäntätoimikunta

- toimii seuran edustajana kentän ylläpitoon ja kehittämiseen liittyvissä asioissa yhtiön kanssa.
- laatii kentän paikallissäännöt.
- vastaa kenttäisäntä- eli valvojatoiminnasta kentällä.

12 Kapteeni

- Kapteenin valitsee seuran syyskokous.
- Kapteeni luo toiminnallaan ja esimerkillään seurahenkeä, viihtyvyyttä ja yhteenkuuluvuutta.
- Hän johtaa kilpailu- ja tasoitustoimikuntaa.
- Kapteenin vastuulla ovat golfin sääntöjen ja hyvän käytöksen noudattaminen seurassa.

13 Ladykapteeni

- Ladykapteenin valitsee seuran syyskokous.
- Ladykapteeni johtaa nais- ja tapahtumatoimikunnan toimintaa ja luo kapteenin tavoin toiminnallaan ja esimerkillään seurahenkeä, viihtyvyyttä ja yhteenkuuluvuutta.

14 Vastaanotto/Caddiemaster

- Caddiemaster on Suomessa vakiintunut nimitykseksi kentän vastaanotossa työskentelevälle henkilölle.
- Kentän vastaanottopalvelut ovat yhtiön toimintaa, ja caddiemasterit työskentelevät toimitusjohtajan alaisuudessa.
- Vastaanoton tehtäviä ovat kentän pelaajanvarauksesta huolehtiminen ja pelaajien vastaanottaminen.

15 Kenttäisäntä/Valvoja

- Kenttäisäntä toimii kentällä yhtiön valtuuttamana valvojana.
- Kenttäisännän tehtävänä on saada pelaajat viihtymään kentällä. Hän valvoo golfetiketin noudattamista kentällä ja toiminnallaan edistää joutuisaa pelaamista.

16 Golfsäännöt

- Golfsäännöt päivittää the Royal and Ancient Golf Club, ja niiden suomentamisesta vastaa Suomen Golfliitto.

- Uudet, päivitettyt säännöt ovat nähtävissä Suomen Golfliiton internetsivuilla, osoitteessa <http://www.golf.fi/golfin-saannot> ja Hirvihaaran klubilla.

17 HGS:n säännöt

- Seuran säännöt löytyvät seuran omilta internetsivuilta, osoitteessa <Http://hirvihaarangolf.fi/Seura/S%C3%A4%C3%A4nn%C3%B6t>.
- Seuran sääntöjen muuttamisesta päättää seuran kokous.